

7 NADELEN EN EEN VOORDEEL

DIT MÓET JE WETEN OVER BITCOIN

Iedereen heeft het erover: bitcoins. Maar wat als je de sleutel tot je digitale wallet kwijt bent? Plus 6 andere nadelen die allemaal aan de bitcoin kleven. Een must read voor iedereen die meer wil weten over bitcoins.

De *believers* weten het: bitcoin wordt het alternatief voor het 'analoge' financiële systeem met euro's en dollars. En als het niet bitcoin is, dan is het wel een andere cryptocurrency die het bestaande systeem gaat ontwrichten. Maar klopt dat eigenlijk wel? Wordt betalen met bitcoins hetzelfde als betalen met bijvoorbeeld euro's? Bitcoin-'munten' zijn stukjes code die door computernetwerken bij elkaar gezocht worden. Het probleem van de waardebeoordeling is dat bitcoin zelf geen waarde genereert. Een aandeel is nog verbonden met een bedrijf dat iets produceert of levert, een munt hangt aan een land dat een bepaald bruto nationaal product heeft. De waarde van bitcoin zit in de verwachting dat bitcoins in de toekomst nodig zijn in een echt betaalsysteem.

VOORAL EEN BELEGGING

Dat ongrijpbare is op zich geen probleem, vindt ING-econoom Teunis Brosens. 'Een schilderij heeft hetzelfde, daar worden ook recordbedragen voor betaald en dat is niet

echt een probleem.' Maar zoals je ook geen auto koopt met twee schilderijen onder de arm en hoopt een beeldje als wisselgeld te krijgen, zo wordt bitcoin waarschijnlijk ook geen betaalmiddel, verwacht Brosens. 'Geld is bedoeld om van hand tot hand te gaan als ruilmiddel om dingen te kopen', legt hij uit. 'Bitcoin-strategen beschouwen de cryptomunt als HODL, *Hold On for your Dear Life*. Een belegging dus. En ga je coins vooral niet verkopen, want dan verpest je de markt. Dat is natuurlijk heel wat anders dan een munt.'

De vraag of bitcoin een *bubble* is, is daarom ook moeilijk te beantwoorden. Volgens Jamie Dimon van de Amerikaanse bank J.P. Morgan is het in elk geval een hype. 'Laten we niet overdrijven', zei hij onlangs. 'Alleen al bij onze bank gaat er dagelijks voor 6 biljoen (een zes met twaalf nullen) dollar aan transacties om. In bitcoin wordt op een dag voor 3,5 miljard dollar verhandeld.'

En dan zitten er ook nogal wat nadelen aan betalen met bitcoins. We zetten er zeven op een rijtje:

NADEEL #1

BETALEN MET BITCOINS KAN EIGENLIJK NIET

Nog even los van de vraag hoe je in bitcoins een pizza wilt kopen van 7,50 euro (hoe noem je eigenlijk 7,50/9000 van 1 bitcoin?; 9000 euro is op het moment van het ter perse gaan van *Forum* bij benadering de koers van de bitcoin), je wilt niet steeds een andere wisselkoers hanteren. Niet als consument en niet als bedrijf. De niet-meer-zo-jongeren onder ons kennen het gevoel nog wel van na de invoering van de euro: hoeveel is dat in gulden? Doodmoe werd je ervan. De administratie die je je ermee op de hals haalt is enorm. Als *gimmick* is betalen met bitcoins leuk – een nieuwe BMW voor 4 bitcoins – maar in de supermarkt is het een ramp.

NADEEL #2

TRANSACTIES MET BITCOINS ZIJN NOGAL DUUR IN DE PRAKTIJK

Een bitcointransactie is erg duur en wordt steeds duurder. Begin dit jaar waren de kosten nog iets minder dan 1 dollar, nu betaal je al rond de 20 dollar per transactie. Volgens ING-econoom Brosens, die half december een analyse over bitcoin publiceerde, kost elke aparte bitcointransactie net zoveel als tweehonderd wasbeurten (en tweeduizend keer meer dan een visa-transactie) of het maandverbruik aan elektriciteit van een gemiddeld huishouden. Zo wordt je pizza wel heel duur. Het mijnen van (dat wil zeggen: het maken van nieuwe) bitcoins is helemaal een aanslag. In China – en niet alleen daar – staan serverparken continu te draaien om nieuwe digitale bitcoin-codes te ontdekken. Het stroomverbruik dat daarvoor nodig is, is enorm.

NADEEL #3

DE KOERSSCHOMMELINGEN VAN BITCOIN ZIJN ENORM

Op een dag kan de koers van de bitcoin zomaar 10 procent omhoog of omlaag gaan. Dat scheelt in de echte wereld al gauw een paar duizend euro. Welke prijs ga je rekenen of wat ga je betalen? Er is geen serieus betaalmiddel waarvan de schommelingen ook maar in de buurt komen van bitcoin. Er zijn wallet-bedrijven – tussenpersonen waar je je bitcoins kunt stallen – geweest die bij De Neder-

landsche Bank (DNB) een bankvergunning hebben aangevraagd, maar juist vanwege die grote schommelingen wilde DNB daar niet aan. Bitcoin-gelovigen zeggen dat die schommelingen op den duur minder zullen worden als veel meer mensen meedoen. Maar *your guess is in dit geval as good as mine*.

NADEEL #4

BETALEN MET BITCOINS GAAT HEEL ERG TRAAG

Wie trommelt er niet ongeduldig met zijn vingers bij de pinautomaat naast de kassa, terwijl hij wacht tot de transactie is voltooid? Probeer je dat in te denken maar dan in *slow motion* voor een bitcointransactie. Omdat de betalingsaanvraag niet door één bank, maar door het hele *world wide network* goedgekeurd moet worden, kost een betaling veel meer tijd. Op dit moment staan er zo'n 150 duizend transacties te wachten op bevestiging met een snelheid van ongeveer 2 à 3 per seconde. Over vijftigduizend seconden (ofwel: zo'n veertien uur) is die van jou aan de beurt. Neem ondertussen maar een paar bakjes koffie.

NADEEL #5

ALS JE NIET MEER BIJ JE WALLET KAN, IS BETALEN MET BITCOINS ONMOGELIJK

Omdat *cryptocurrency* zoals bitcoin helemaal buiten het systeem valt, moet je er ook zelf voor zorgen. Wie de sleutel kwijt is tot zijn digitale *wallet*, is zijn kapitaal kwijt. Maakt jouw wallet een foutje zodat je niet meer bij je account kunt? Jammer dan, los het zelf maar op met de club die ergens ter wereld jouw gegevens heeft staan. Daarbij zijn de wallets niet veilig gebleken voor *hackers* en oplichters, die in snel tempo de niet-traceerbare munten naar hun eigen niet-traceerbare account sluizen.

NADEEL #6

NIEMAND REGULEERT HET SYSTEEM VAN DE BITCOIN

Als je een munt wat waardevast wilt houden, zou er een soort centraal punt moeten zijn dat al te erge schommelingen tegenhoudt. En het zou wel fijn zijn als iets of iemand voor een vangnet zorgt voor het geval een wallet crasht. Wie is er verantwoordelijk bij een *hack*, wie regelt die verantwoordelijkheid en wie bepaalt

een eventuele schadevergoeding? En het is ook wel een heel gedoe, dat zelf aan- en verkopen van munten... dat zou je uit willen besteden aan een veilige tussenpersoon. Nou ja zeg: we hebben het bestaande bankensysteem heruitgevonden.

NADEEL #7

DE BITCOIN ONTTREKT GELD AAN DE REËLE ECONOMIE

Als er massaal geld buiten het systeem van banken en overheden gaat, komen we ook zelf in de problemen. Want er moet wel geld zijn voor zorg, scholing, wegen, politie en andere algemene zaken waarvan we vinden dat we die in Nederland op niveau moeten hebben. Wie ineens geen of weinig geld meer lijkt te hebben, betaalt geen of minder belasting. Een stiekeme bitcoinmiljonair krijgt misschien wel uitkeringen en tegemoetkomingen, betaald door degenen die wél netjes belasting betalen. Dan is de lol er wel af voor de overheid. 'Als bitcoin een klein percentage van de economie uitmaakt, zoals nu, gaan staten daar niet hard achteraan', denkt Teunis Brosens van ING. 'Maar zodra ze zien dat grote bedragen uit de reële economie verdwijnen, zul je zien dat overheden tussenpersonen gaan verplichten om informatie te leveren over hun cliënten. Wie dat niet doet, wordt verboden. Dat is best te doen. Kijk maar hoe overheden omgaan met belastingontwijking.' ▣

Online hebben we extra's toegevoegd. Kijk op www.opiniebladforum.nl

'BITCOIN EEN BUBBLE? NOU JA, IN ELK GEVAL EEN HYPE'

Pas op: bitcoins trekken ook crimineel geld aan

Het fijne van cryptocurrency is – volgens de aanhangers – dat het helemaal buiten het bancaire systeem wordt afgehandeld. Het is niet te achterhalen waar het geld vandaan komt en wie er mee handelt. Dat maakt het interessant voor zwart geld en criminele betalingen. 'Bitcoin laat zien hoeveel interesse er is om geld wit te wassen', zei Larry Fink, de ceo van investeringsmaatschappij BlackRock, cynisch. BlackRock is 's werelds grootste beheerder van investeringskapitaal.

Blockchain - de techniek achter bitcoin - heel interessant

Opvallend is dat criticasters van bitcoin, ethereum en andere cryptomunten veel positiever zijn over het achterliggende blockchain. Het systeem waarin alle deelnemers in een bepaalde organisatie alle transacties (automatisch) verifiëren, heeft wel veel mogelijkheden om fraude tegen te gaan. Daarom zijn overheden, verzekeraars en banken bijvoorbeeld bezig met experimenten. Sinds 2016 worden pilots georganiseerd door bijvoorbeeld het kadaster, de Belastingdienst en de Kamer van Koophandel. In juli 2017 is een pilotproject met blockchain opgezet in de Antwerpse haven, voor de verwerking van containers.

En toch zou de bitcoin soms wel kunnen werken

Er is wel een toekomst voor munten zoals bitcoin als betaalmiddel, zegt ING-analist Teunis Brosens. Maar die ligt buiten de EU of de VS. 'Ik kan mij voorstellen dat bitcoin een heel goed alternatief vormt in landen met een slecht functionerend financieel systeem, zoals Venezuela of Noord-Korea', denkt Brosens. Hij staat daarin niet alleen. Ook de topman van de Amerikaanse bank J.P. Morgan, Jamie Dimon, absoluut geen fan van bitcoin, ziet cryptovaluta wel als munt gebruikt worden in landen waar de centrale bank geen controle (meer) heeft over het geld.

